

Předkládaný text autorky Jitky Perglerové je druhou, podstatně přepracovanou verzí její diplomové práce. Jelikož jsem byla oponentkou i prvního, neobhájeného pokusu o zpracování daného tématu, nedá mi, abych obě varianty neporovnala. Výsledek je pro diplomantku velmi příznivý. Dá se říci, že všechny problematické rysy původní verze byly odstraněny a její pozitiva posílena.

Původnímu textu především chyběl jasný rozvrh a konzistentní metodologický rámec. Tím nyní práce disponuje. Vstupní teoretická část je rozsáhlá a je velmi pečlivě zpracována. Vytváří tak bezpečné předpolí pro autorčiny vlastní analýzy. Základním zdrojem je diplomantce Peterkova Teorie literatury pro učitele, avšak zdaleka nezůstává jen u ní. Zejména otázky spojené s dětským čtenářstvím opírá o tituly této specifické problematice věnované. S užitými zdroji pracuje s nadhledem svědčícím o schopnosti uvažovat i o složitých literárně teoretických otázkách, což autorka ostatně prokázala již ve své bakalářské práci. Proto je překvapivé, že se v některých partiích úvodní kapitoly zbytečně drží zpátky a úzkostlivě parafrázuje Peterkův učebnicový text, včetně rozsáhlých (a z mého pohledu zbytečných) taxonomií. Dostává se tak na úroveň práce se sekundární literaturou typickou spíše pro bakalářský stupeň, ačkoli na jiných místech textu prokazuje, že její současné kompetence jsou mnohem vyšší.

Nemalý interpretační cit prokázala diplomantka již v první verzi práce, kde jej však dostatečně nerozvinula. V textu předkládaném nyní již tyto své přednosti naplno zužitkovala. Věnuje se sice stejným titulům, avšak podrobněji a hlavně systematictěji, opírajíc se přitom o předem stanovená kritéria. Skutečnost, že charakteristiky všech děl sledují tutéž osnovu, by u diplomantů méně disponovaných mohla vést k stereotypnosti. Tak tomu ovšem v případě hodnocené práce není. Stabilní osnova zajišťuje diplomantce potřebný řád; v tomto bezpečném rámci může rozvinout dílčí analýzy, aniž textu hrozí roztříštěnost.

V rámci charakteristik vybraných titulů se funkčně střídají souhrnné charakteristiky dané roviny s analýzami jednotlivých básní, sloužícími jako doklady obecných tvrzení. Ta prokazují autorčinu schopnost v několika větách přiléhavě vyjádřit specifičnost daného díla, konkrétní analýzy pak nevšední interpretační schopnosti. Její interpretace jsou nebanální, prozrazují cit pro básnickou řeč i životní zralost. Z tohoto hlediska odklad definitivního řešení tématu práci bezesporu prospěl.

Vynikající jsou zejména analýzy básnických sbírek Radka Malého, autora, jenž ve zvoleném vzorku dominuje. Zde vidím možnost, kudy by se mohla autorčina odborná práce v budoucnu ubírat.

Za podstatný (protože pro orientaci v produkci LPDM naprosto zásadní) považuji diplomantčin cit pro vertikální členění literatury, projevující se ve schopnosti bezpečně rozpoznat míru uměleckých ambicí daného autora a jeho vstřícnosti vůči předpokládaným požadavkům adresáta.

Všechny charakteristiky jsou vedeny tak, aby vyústily v to, co diplomantku zajímá především: jakého implicitního čtenáře analyzovaná díla konstruují, jaké čtenářské potřeby a kompetence od něho vyžadují. Tím se přímo dostává k ústřední otázce, kterou ve své diplomové práci pokládá: zda se představy odborníků (zasedajících v porotách literárních soutěží) o tom, co je pro dětského čtenáře nejlepší, shodují s reakcemi empirických čtenářů.

Trochu paradoxně se diplomantka k tomuto pro ni zásadnímu tématu propracovává až v samotném závěru své obšírné práce a věnuje mu poměrně málo prostoru. Nicméně nepovažuji to za zásadní nedostatek. Provedené šetření má totiž charakter předběžného ohledávání terénu, ať už co do velikosti výzkumného vzorku, tak zejména co do počtu děl, na něž se diplomantka doptává.

Nepřináší tudíž množství reprezentativních dat, na nichž by se dala vystavět obšírnější interpretace. Z tohoto úhlu pohledu je předkládaná diplomová práce velmi kvalitně a komplexně vypracovaným předpolím eventuálního budoucího reprezentativního výzkumu, ať už jej podnikne autorka nebo někdo jiný. Závěry provedeného předvýzkumu svědčí o tom, že jde o téma potřebné, neboť poezie stále nezaujímá v literární výchově na základní (ale i střední) škole tu roli, kterou by zastávat měla a problém nesouladu mezi nabízenou produkcí a čtenářskými očekáváními žáků může skutečně být jedním z podstatných problémů brzdících recepci poezie dětmi a mládeží.

Diplomová práce Jitky Perglerové je nadstandardní, a to nejen kvantitou, ale zejména svou kvalitou. S velkým potěšením ji proto doporučuji k obhajobě.